

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА УЖИЦА

XLVI

9. мај 2011. године

Број 7/11

38. На основу члана 100. став 4. Закона о заштити животне средине („Сл.гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009 и 72/2009), члана 7. став 1. Одлуке о Буџетском фонду за заштиту животне средине („Сл. лист града Ужица“, бр. 20/2009) и члана 77. Статута града Ужица („Сл. лист града Ужица“, бр. 11/2008), Градско веће, на седници одржаној 9.5.2011. године, по претходно прибављеној сагласности Министарства животне средине и просторног планирање бр.401-00-74/2011 од 6.4.2011. године, донело је

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ГРАДА УЖИЦА ЗА 2011. ГОДИНУ

Члан 1.

Овим Програмом утврђује се коришћење средстава Буџетског фонда за заштиту животне средине Града Ужица у 2011. години, у износу од 7.000.000,00 динара.

I ИЗРАДА ЛОКАЛНОГ ЕКОЛОШКОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА (ЛЕАП) ГРАДА УЖИЦА (200.000,00)

Процес израде ЛЕАП-а се налази у завршној фази. Почетком године планирају се активности на завршетку нацрта и усвајању ЛЕАП документа:

- састанак Радне групе ради одређивања приоритета у реализацији акционог плана,
- јавна расправа о радној верзији ЛЕАП-а,
- израда финалне верзије ЛЕАП-а,
- усвајање ЛЕАП-а од стране Скупштине Града Ужица,
- публикација материјала,
- стварање предуслова за имплементацију ЛЕАП-а.

Планирана је и стручна екскурзија за чланове Радне групе за израду ЛЕАП документа.

II МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА (1.400.000,00)

Локална самоуправа, у складу са Законом о заштити животне средине („Сл.гласник РС“, бр.135/04, 36/09, 36/09-др.закон и 72/09-др.закон), предузима мере систематског праћења квалитета ваздуха на својој територији, прати утицај загађеног ваздуха на здравље људи и животну средину и обезбеђује доступност података о квалитету ваздуха.

У складу са чланом 15. Закона о заштити ваздуха („Сл.гласник РС“, бр. 36/09) мониторинг квалитета ваздуха у локалној мрежи се обавља у складу са Програмом који доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, а по претходно прибављеној сагласности Министарства. Предлог Програма мониторинга квалитета ваздуха на територији града Ужица је израђен у сарадњи са Заводом за јавно здравље Ужице.

Такође, Влада Републике Србије, у оквиру локалне мреже урбаних станица за мерење имисије основних загађујућих материја (чађ, сумпор диоксид, азотни оксиди, укупне суспендоване честице и укупне таложне материје са тешким металима) финансира мониторинг наведених загађивача на једном мерном месту, у централној зони града – код ПИО Фонда (Омладинска улица). Република финансира и рад аутоматске мерне станице (АМС) у Омладинској улици, преко које се прате концентрације основних и специфичних полутаната (сумпор диоксида, азот диоксида, азот монооксида и укупних оксида азота, угљен монооксида и приземног озона), али и праћење метеоролошких параметара (правац и брзина ветра, температура и релативна влажност ваздуха, атмосферски притисак). Ови подаци су доступни у реалном времену на сваких 60 минута. У наредном периоду, АМС ће бити додатно опремљена, што је обавеза Агенције за животну средину.

У складу са законом, сви подаци из локалне и државне мреже мониторинга квалитета ваздуха су јавни и објављиваће се на Интернету, путем градског web-сајта (www.graduzice.org), као и у локалним новинама. У складу са Правилником о начину размене информација о мерним местима у државној и локалној мрежи, техникама мерења, као и о начину размене података добијених праћењем квалитета ваздуха у државној и локалним мрежама („Сл. гласник РС“, бр. 84/10), подаци о квалитету ваздуха на територији града Ужица достављаће се Агенцији за заштиту животне средине, и доступни су јавности у електронској форми на Интернет порталу Агенције (www.sepa.gov.rs).

III ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ОД БУКЕ (300.000,00)

Систематско мерење буке у 2011. години ће бити извршено на 30 нових мерних места, у складу са прописима.

У складу са чланом 8. Закона о заштити од буке у животној средини („Сл.гласник РС“, број 36/09 и 88/10), а на основу досадашњих мерења, извршиће се акустичко зонирање територије града Ужица и одредити мере забране и ограничења у складу са законом, усвајањем нове градске Одлуке о мерама за заштиту од буке.

Резултати систематског мерења буке ће послужити за дефинисање одређеног броја мерних места на којима ће се успоставити мониторинг буке у животној средини.

IV ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ (200.000,00)

У Србији је 2011. година проглашена годином енергетске ефикасности. У првој половини године, планирано је одржавање информативног скупа о регулативи из ове области, програмима енергетске ефикасности Републике Србије, енергетском менаџменту и изворима финансирања пројеката енергетске ефикасности у локалним самоуправама.

Планира се и израда Студије о процени потенцијала обновљивих извора енергије са економским показатељима – утврђивање ризика и анализа тржишних услова (домаћих и страних) за сваки обновљиви извор енергије понаособ, уколико се обезбеде средства за финансирање.

Почетком године, завршиће се израда пројекта соларног загревања техничке воде за будући дечји вртић на Пори.

Подржаће се и планирана активност О.Ш. "Слободан Секулић" на изради главног пројекта соларног загревања воде у школском објекту.

V ЗАШТИТА ВОДА (600.000,00)

Град Ужице је у претходном периоду добио два веома значајна пројекта из области заштите вода:

- Генерални пројекат са студијом оправданости сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода у Општини Ужице (2007.год.) и

- Генерални пројекат изградње и реконструкције система за снабдевање водом насеља Града Ужица (2010.год.).

Ови пројекти су основ за израду идејних и главних пројеката, а такође и за учешће на конкурсима надлежних министарстава.

У току је израда пројектне документације за пречишћавање отпадних вода и то градског постројења у Горјанима, у насељима Беле Земље, Кремна и Биоска и Парку природе „Шарган-Мокра Гора“.

V 1. Праћење квалитета површинских вода, јавних чесми, сеоских водовода и градске плаже (200.000,00)

1. Контрола воде за пиће у сеоским школским објектима, који нису прикључени на градски водовод, сеоских водовода, јавних чесми на територији града.

2. Контрола квалитета површинских вода: реке Ђетиње на профилу насеља Турица и на профилу моста у Крвавцима, река Лужнице, Приштавице, Сушице, Камишине, Белог Рзава, Братешине, Петнице, свих притока акумулације Врутци, потока на градском подручју, као и отпадних процедурних вода депоније „Сарића Осоје“.

3. У сезони купања, од краја јуна до краја августа, вршиће се редовна контрола квалитета воде за купање на градској плажи, на два профила.

V 2. Одржавање УВ уређаја у сеоским школама (200.000,00)

Почетком године уговориће се одржавање уређаја за пречишћавање воде за пиће у школским објектима на сеоском подручју (УВ уређаји).

Током године извршиће се набавка потребних делова (филтери, УВ лампе, електрично напајање и слично).

V 3. Заштита изворишта водоснабдевања – акумулације „Врутци“ (200.000,00)

У складу са Законом о водама („Сл.гласник РС“, број 30/10) и Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гласник РС“, бр. 92/08), предузеће се активности на изради новог елабората санитарне заштите изворишта водоснабдевања - акумулације „Врутци“. За обезбеђивање средстава за израду елабората, поднеће се захтев Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде - Дирекција за воде. По изради елабората, прибавиће се решење Министарства здравља о одређивању зона санитарне заштите.

Градска управа ће покренути иницијативу код Агенције за просторно планирање РС, за израду одговарајуће просторно-планске документације, за сливно подручје акумулације „Врутци“.

VI ИСПИТИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА (400.000,00)

У складу са Уредбом о програму систематског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Сл.гласник РС“, број 88/10), израдиће се и реализовати Програм систематског праћења квалитета земљишта на територији града за 2011.годину.

На локацијама Скржути, Врутци и Севојно, на којима је анализа из 2010.године утврђено прекорачење граничних вредности тешких метала, извршиће се детаљна испитивања. Такође, потребно је извршити и допунска испитивања концентрација активности радионуклида у земљишту на локацији Поникве.

VII ЗАШТИТА ПРИРОДЕ (150.000)

Приоритет у 2011.години су послови на заштити клисуре реке Ђетиње. Такође, биће обезбеђена подршка и учешће у заштити и унапређењу заштићених природних добара на територији града.

С обзиром да су заштита природе и развој туризма две компатибилне и међузависне делатности, неопходна је и сарадња са Туристичком организацијом Ужице на стварању услова, промоцији и развоју еко туризма.

Заштита клисуре реке Ђетиње

Студија заштите Предела изузетних одлика „Клисура Ђетиње“ се налази у Заводу за заштиту природе, на ревизији. У првој половини 2011. године се очекују инструкције од стране Завода, за даље активности у циљу доношења акта о проглашењу заштићеног подручја.

Заштита споменика природе „Потпећка пећина“

Помоћи Туристичкој организацији Ужице, као управљачу Спомеником природе „Потпећка пећина“, да реализује део својих програмских активности – постављање адекватног објекта за рад водичке службе/инфо центра, туристичке сигнализације на прилазним путевима пећине, као и адекватно обележавање заштићеног подручја Потпећке пећине и уређење заштићеног појаса испред пећине.

VIII УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ (1.500.000,00)

У завршној фази је израда Регионалног плана управљања отпадом и Програма спровођења кампање подизања јавне свести о управљању отпадом (носилац пројекта је ЈКП "Регионална санитарна депонија Дубоко" Ужице). У току је и израда Главног пројекта затварања, санације и рекултивације постојеће депоније „Сарића Осоје“.

Радна верзија Локалног плана управљања отпадом је у фази усаглашавања од стране чланова Радне групе, након чега ће нацрт плана бити достављен Градском већу.

Почетком године се очекује потписивање уговора о сарадњи између Града Ужица, ЈКП „Дубоко“, ЈКП „Биоктош“ и Друштва за поступање са амбалажним отпадом „Секопак“, на унапређењу, проширењу и надоградњи постојећег, односно успостављању новог одрживог система управљања амбалажним отпадом и развоју примарне селекције.

Ради успостављања система управљања отпадом, неопходно је извршити и измене и допуне постојећих, али и усвојити нове одлуке из ове области.

VIII 1. Увођење примарне селекције отпада (500.000,00)

У радној верзији Локалног плана управљања отпадом се предвиђа развој примарне селекције отпада у домаћинствима, и то на „мокру“ и „суву“ фракцију. Примарна селекција ће се прво развијати у централним зонама града, као пилот пројекат, а затим и на осталим подручјима. У сарадњи са „Секопак“-ом, ЈКП „Дубоко“ и ЈКП „Биоктош“, израдиће се План управљања амбалажним отпадом и План промотивно едукативних активности у циљу спровођења јавне кампање.

На основу идејног решења, урађеног у сарадњи са Техничком школом Ужице, ученици и професори школе (образовни профил – техничар за рециклажу), на часовима практичне наставе, израдиће опрему за „рециклажно острво“ испред школе. Обезбедиће се финансијска средства за потребни материјал.

Планира се и опремање „рециклажно острва“ испред вртића „Бајка“, у насељу Турица. Уколико се буду обезбедила средства, формираће се „рециклажна острва“ у свим школама и вртићима на територији града.

Према одлуци Градског већа, дуж главне улице, на стубовима јавне расвете, поставиће се више специјално дизајнираних металних канти за прикупљање истрошених батерија.

VIII 2. Изградња сакупљачких станица (200.000,00)

Град Ужице ће конкурисати код Фонда за заштиту животне средине РС за средства за суфинансирање изградње и опремање сакупљачке станице за привремено одлагање отпада који настаје у домаћинствима, а који се неће одлагати у контејнере за „суви“ и „мокри“ отпад. Овде се првенствено мисли на кабасти отпад (стари намештај, кућна техника, душеци), зелени отпад и посебне токове отпада (електрични и електронски отпад, гуме, истрошена уља, стакло, текстил, амбалажа од паковања боја и лакова, акумулатори и батерије и слично). Могућа локација за изградњу сакупљачке станице је на локацији депоније „Сарића Осоје“. Према програму ЈКП „Биоктош“, кабасти и посебни токови отпада би се сакупљали одређеним данима и одвозили на сакупљачку станицу, с тим да и грађани могу сами свој отпад однети и одложити на станицу.

VIII 3. Санација дивљих депонија (300.000,00)

Израђен елаборат санације и рекултивације неуређених/дивљих депонија ће бити достављен почетком године Министарству на сагласност. Након тога, приступиће се санацији дивљих депонија, првенствено у сливном подручју акумулације „Врутци“, као и санацији дивљих депонија, која је започета у 2010. години, током акције „Очистимо Србију“.

У складу са инструкцијама Министарства, Град ће се укључити у акцију „Очистимо Србију“.

VIII 4. Прикупљање отпада на сеоском подручју (200.000,00)

У сарадњи са ЈКП „Биоктош“ креирати модел сакупљања отпада са територије сеоских месних заједница, који би знатно олакшао систем сакупљања и одвоза (нпр. систем поделе врећа за отпад) и који би помогао имплементацију градске Одлуке о комуналном уређењу. ЈКП „Биоктош“ ће тестирати модел – у месним заједницама Горјани, Крвавци и Злакуса. Модел ће се применити и на остале сеоске месне заједнице, уколико буде имао позитивне ефекте.

Док организовано сакупљање отпада не заживи у потпуности и даље ће се постављати кошеви за смеће од 5 м³ на угроженим локацијама (делови насеља са мањом концентрацијом домаћинстава, раскрснице путева, подручја на границама са суседним општинама и слично).

Као и ранијих година, на обалама акумулације „Врутци“ биће постављена два коша за отпад од 5 м³, у периоду април - октобар. Ангажоваће се комунално предузеће на прањењу кошева, као и постављених посуда за смеће у клисури реке Ђетиње.

VIII 5. Опремање локације за грађевински отпад и отпад од рушења објеката (100.000,00)

Усвојену локацију за одлагање грађевинског отпада и отпада од рушења објеката, опремити и припремити за прихват наведеног отпада. Одредити предузеће, које ће да управља локацијом. Предузети активности на успостављању система управљања грађевинским и отпадом од рушења објеката.

VIII 6. Учешће у набавци дробилице за дрво (200.000,00)

У складу са законском обавезом, треба постепено смањивати количину биолошког отпада који се одлаже на депонију. Према подацима из радне верзије Локалног плана управљања отпадом, процењена количина биолошког (зеленог) отпада, пореклом са јавних зелених површина, која се отпреми на депонију, износи око 1000 м³/год. У овој количини је и део зеленог отпада пореклом из приватних дворшита. Зелени отпад, поготово грање, заузима знатан простор на депонији. Да би се добио компост, зелену масу је потребно уситнити.

За уситњавање грања и другог отпадног дрвета потребно је набавити дробилицу за дрво, одређених техничких карактеристика.

Наведена средства су планирана као учешће Буџетског фонда у набавци дробилице за дрво.

IX ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ (260.000,00)

Заштита и уређење

Помоћи месним заједницама одржавање зелених површина (кошење, чишћење), које се не налазе у програму ЈП „Дирекција за изградњу“. У претходном периоду су набављене две моторне косилице за траву, које се могу узимати на реверс и користити за редовно кошење јавних површина.

Учествовати у уређењу градских дрвореда и паркова (набавка садница дрвећа). У сарадњи са МЗ „Севојно“ реализовати пројекат формирања дрвореда кроз насеље, као заштитног зеленог појаса дуж индустријске зоне, у улици Хероја Дејовића.

За потребе дечијих вртића и основних школа, за прославу Нове године, обезбедити јелке са бусеном. Јелке ће бити посађене у заједничкој акцији на локацији коју одреди Град. Ова активност ће бити традиционална.

Поводом 5. јуна, Светског дана заштите животне средине биће реализована акција избора најуређенијег дворишта и терасе (балкона), стамбеног објекта вишепородичног и породичног становања на градском и сеоском подручју, уз доделу адекватних награда (садни материјал, опрема за одржавање зелених површина и сл.).

Катастар зелених површина

Постојеће стање зелених површина и стабала у граду није задовољавајуће. Такође, организација процеса управљања зеленим површинама показује низ недостатака.

Успостављање Катастра зелених површина Ужица је веома важно, како би се у наредних неколико година створили предуслови за ефикасније управљање зеленим површинама. Обухват Катастра би се просторно односио на површину ГУП-а (4.507 ха), а садржајно на зелене површине јавног коришћења.

Пројекат израде Катастра ће се реализовати по фазама (од зоне ширег центра ка периферији), а детаљност обраде различитих категорија зелених површина ће бити дефинисана по принципима рационалности и реалне потребе за подацима, неопходним за планирање, пројектовање и одржавање одређених категорија зелених површина.

Провера методологија ће бити извршена кроз пилот пројекат на површини Малог парка, који ће се реализовати у сарадњи са Ј.П. „Дирекција за изградњу“. Формираће се стручни радни тим, прибавити неопходне подлоге и техничка опрема (висиномер, пречница, фотоапарат). Развиће се апликативни софтвер, којим Град располаже, ради формирања базе података.

После реализације пилот пројекта, уколико се методологија буде потврдила као добра, пројекат успостављања Катастра ће се наставити „снимањем“ нове зелене површине.

X КОНКУРСИ ЗА ПРОЈЕКТЕ И ПРОГРАМЕ ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (800.000,00)

X 1. Уређење јавних простора (400.000,00)

Тема конкурса ће бити уређење јавних простора за игру деце, рекреацију и одмор грађана (дечја игралишта, столови и клупе за седење, надстрешнице, купалишта и сл.). Носиоци пројеката могу бити формална удружења грађана, неформална удружења грађана преко месних заједница, скупштине станара, месне заједнице. Конкурс ће бити расписан на Дан планете Земље (22. априла). Стручна комисија ће на основу унапред усвојених критеријума вредновати приспеле пројекте и резултате објавити на Светски дан заштите животне средине (5. јуна). Над реализацијом одобрених пројеката, вршиће се стручни надзор.

X 2. Еколошка едукација и уређење дворишта у школама и вртићима (300.000,00)

Ради подизања свести и личне одговорности за бригу о животној средини, као и подстицања активности које ће допринети стварању лепше и здравије околине у предшколским установама, основним и средњим школама, као и домовима ученика, биће расписан конкурс за пројекте из области еколошке едукације и уређења дворишта и унутрашњег простора школа и вртића (комунално опремање, акције чишћења, хортикултурно уређење и биодекорација, летње учионице, набавка парковских клупа, реквизита за опремање игралишта и сл.).

X 3. Најбољи еколошки пројекат удружења грађана и невладиних организација (100.000,00)

Упутиће се јавни позив удружењима грађана и невладиним организацијама да доставе своје предлоге пројеката из области заштите и унапређења животне средине на територији града (без тематског ограничавања). Комисија за прегледање пројеката ће на основу унапред одређених критеријума, одабрати „најбољи“ пројекат за финансирање.

XI ПРОПАГАНДНЕ АКТИВНОСТИ, СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И ЈАВНЕ ТРИБИНЕ (100.000,00)

Наставити сарадњу са локалним медијима, али и дописништвом РТС-а и дневних листова, на презентацији еколошких активности и популаризацији заштите животне средине.

Допунити еколошку библиотеку новим издањима. По потреби штампати пропагандни материјал (брошуре, плакати, фасцикле, блокови...).

Као и претходних година узети учешће у раду стручних конференција, семинара и радионица из области заштите и унапређења животне средине, које организују домаћа струковна удружења, институти, министарства или донаторске организације. Посетити еколошке сајамске изложбе у земљи и у складу са могућностима учествовати на некој од њих.

Планира се и организовање јавних трибина/скупова, у циљу едукације становништва, стручне и заинтересоване јавности:

1. У сарадњи са Пољопривредном стручном службом „Ужице“ д.о.о. Ужице и здравственим службама, у марту месецу ће бити организовано и одржано предавање/трибина на тему АМБРОЗИЈЕ, највећег коровског алергена. Циљ је да се јавност упозна са стаништима овог корова, ризицима од његовог ширења, правилним начином и акцијама сузбијања на територији града и надлежностима појединих градских служби у идентификовању и решавању проблема које изазива амброзија. Присутни на предавању ће добити и основне информације о другим алергеним биљкама и њиховом штетном деловању на здравље становништва, календару алергених биљака, њиховом изгледу (упознавање са фотоалбумом алергених биљака), граничним вредностима концентрација.

2. У сарадњи са Министарством животне средине и просторног планирања, организоваће се предавање/трибина и гостовање на локалној телевизији, на тему нејонизујућег зрачења (законска регулатива, систематско испитивање нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, надлежности локалне самоуправе, утицај на здравље становништва).

3. С обзиром на најаву усвајања нове законске регулативе из области рационалног коришћења енергије и енергетског менаџмента и обавезе локалне самоуправе, планирано је одржавање информативног скупа, у сарадњи са Министарством рударства и енергетике, Министарством животне средине и просторног планирања, Агенцијом за енергетску ефикасност и Регионалном развојном агенцијом „Златибор“, на тему „Енергетска ефикасност у функцији одрживог развоја локалне заједнице“.

ХП НЕИЗМИРЕНЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ 2010. ГОДИНЕ (1.090.000,00)**Израда студија, планске и техничке документације пречишћавања отпадних вода (940.460,00)**

1. Израда Студије о процени утицаја на животну средину за пројекат - Изградња објеката водоснабдевања, канализационе мреже и уређаја за пречишћавање отпадних вода у Парку природе „Шарган - Мокра Гора“ (351.640,00),
2. Израда Студије о процени утицаја на животну средину за пројекат - Изградња Централног постројења за пречишћавање отпадних вода Ужица и Севојна (588.820,00).

МЗ СЕВОЈНО – Игралште и парк Росуље (30.000,00)

Пројекат одобрен на конкурс у уговорен у 2010.

МЗ РАВНИ – Уређење простора испред месне заједнице (60.000,00)

Пројекат одобрен на конкурс у уговорен у 2010.

ЖЕНСКИ ЦЕНТАР – Пројекат „Прикупљањем и рециклажом до одрживих социјалних услуга“ (50.000,00)

Пројекат уговорен у 2010. години.

Члан 2.

Овај Програм објавити у „Службеном листу града Ужица“.

ГРАД УЖИЦЕ
ГРАДСКО ВЕЋЕ
Ш број 06-16/11, 9. мај 2011. године

**ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ
ГРАДСКОГ ВЕЋА**
Др Владимир Гордић, с.р.

39. На основу члана 15. Закона о заштити ваздуха („Сл.гласник РС“, број 36/2009), члана 7. став 1. Одлуке о Буџетском фонду за заштиту животне средине („Сл. лист града Ужица“, бр. 20/2009) и члана 77. Статута града Ужица („Сл. лист града Ужица“, бр. 11/2008), Градско веће, на седници одржаној 9.5.2011. године, по претходно прибављеној сагласности Министарства животне средине и просторног планирања бр. 353-01-00170/2011-03 од 05.04.2011. године, донело је

ПРОГРАМ**КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА УЖИЦА ЗА 2011. ГОДИНУ**

Члан 1.

Овим Програмом утврђују се извори загађивања ваздуха, загађујуће материје које се мере, локална мрежа мерних места, циљ контроле квалитета ваздуха и начин извештавања о резултатима контроле квалитета ваздуха на територији града Ужица за 2011. годину.

I ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОГРАМА КОНТРОЛЕ ВАЗДУХА

Према члану 26. Закона о заштити ваздуха, стратегија заштите ваздуха, планови квалитета ваздуха и краткорочни акциони планови доносе се у циљу очувања и побољшања квалитета ваздуха и избегавања, спречавања или смањења штетних последица по здравље људи и/или животну средину.

На основу члана 31. Закона о заштити ваздуха, у зонама и агломерацијама у којима је ваздух треће категорије, односно када загађење ваздуха превазилази ефекте мера које се предузимају, односно када је угрожен капацитет животне средине или постоји стално загађење ваздуха на одређеном простору, надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да донесе План квалитета ваздуха са циљем да се постигну одговарајуће граничне вредности или циљне вредности утврђене актом из члана 18. став 1. овог закона.

План из става 1. овог члана доноси се на основу оцене стања квалитета ваздуха и обухвата све главне загађујуће материје и главне изворе загађивања ваздуха који су довели до загађења.

Изузетно од става 1. овог члана, надлежни орган аутономне покрајине и надлежни орган јединице локалне самоуправе, није у обавези да донесе План квалитета ваздуха у случају прекорачења из члана 24. став 2. овог закона, као и члана 25. став 2. овог закона, осим у случају да се прекорачења могу приписати и другим изворима суспендованих честица РМ10, а не само посипању путева песком и сољу у зимском периоду.

Министарство даје сагласност на планове квалитета ваздуха.

II ЛОКАЦИЈА ПОДРУЧЈА

Управни округ: Златиборски

Подручје ГУП-а Ужице на којем се спроводи мониторинг:

Просторне целине “Ужице“, „Турица“, „Царина“, Крчагово“ и „Севојно“

III Извори загађивања ваздуха

Извори загађивања ваздуха могу се сврстати у две групе:

1) Стационарни извори

- Извори загађивања у рубним подручјима града: пољопривредне активности (паљење стрништа, корова и сл.), паљење отпада, индивидуална ложишта, каменоломи (Сурдук и Рид), асфалтне базе (Сурдук и Севојно), ђумуране (зона Забучја),
- Загађење пореклом од индустрије: индустријски погони у насељима Крчагово и Севојно,
- Извори загађивања у комуналној средини: градске котларнице, паљење отпада у контејнерима, индивидуална ложишта, издвојени објекти за припрему хране (припрема роштиља, печењаре, пекаре и сл.).
- Загађења настала због подизања прашине проузроковане посипањем путева песком и сољу у зимском периоду.

2) Покретни извори

- Било који облик возила са мотором са унутрашњим сагоревањем: моторцикли, лака и тешка возила која користе бензин и дизел, грађевинске и пољопривредне машине.

IV ЗАГАЂУЈУЋЕ МАТЕРИЈЕ КОЈЕ СЕ МЕРЕ

Сва мерења, обраду и анализу података, проверу валидности резултата добијених мерењем и/или узимањем узорака и интерпретацију резултата вршиће **овлашћена стручна организација** која је акредитована као лабораторија за испитивање, односно која испуњавапрописане стандарде и акредитоване методе за мерење свих загађујућих материја наведених у Програму и која поседује дозволу надлежног министарства да врши мониторинг квалитета ваздуха.

Оцењивање квалитета ваздуха врши се применом критеријума за оцењивање концентрација: SO₂, NO₂ и NO_x, суспендованих честица (PM₁₀ и PM_{2,5}), Pb, бензена и CO у ваздуху у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, број 11/10 и 75/10). Поред наведених параметара, пратиће се суспендоване честице PM₁₀ са анализом садржај тешких метала (арсен (As), кадмијум(Cd), жива (Hg) и никл (Ni)).

Узорковање суспендованих честица (PM₁₀ и PM_{2,5}) вршиће се путем мануелног референтног узоркивача (семплера) марка SVEN LEKER тип нископроточни, протока ваздуха 2,3 m³/сат, а за узорковање укупних суспендованих честица (TSP) узоркивач марке TEKORA ETHO PUFF тип високопроточни, протока ваздуха 60 m³/сат. За узорковање укупних таложних честица(UTM) користиће се специјалне посуде за узорковање аероседимента.

У оквиру наменских мерења пратиће се чађ, укупне таложне материје (UTM) са анализом тешких метала (цинк (Zn), кадмијум (Cd), и олово (Pb)), укупне суспендоване честице (TSP) са анализом тешких матала (олово (Pb), арсен (As), кадмијум(Cd), жива (Hg) и никл (Ni)), у суспендованим честицама PM₁₀ анализираће се хром (Cr⁶⁺) и органска материја акролеин.

V ЛОКАЛНА МРЕЖА МЕРНИХ МЕСТА

У складу са специфичном конфигурацијом терена, мониторинг ће се спроводити на територији ГУП-а, у оквиру 5 просторних целина, на 8 мерних места, а узорци на мерним местима ће се узимати по динамици предвиђеној за континуална фиксна, индикативна и наменска мерења.

1. Просторна целина „Севојно“ (И-индустријски тип), са изграђеним становањем, образовним и другим садржајима

1.1. Мерно место бр.1.: Дечји вртић „Маслачак“

- Сумпор диоксид, азот диоксид и оксиди азота (континуална фиксна мерења) и чађ (наменска мерења): 365 (24-часовних) узорака
- Угљен моноксид (индикативна мерења): 56 (24-часовних) узорака, 8 недеља равномерно распоређених током године
- Акролеин (наменска мерења): 37 (24-часовних) узорака, 6 недеља равномерно распоређених током године
- Укупна масена концентрација PM₁₀ и никл и олово у PM₁₀ (индикативна мерења): 56 (24-часовних) узорака, 8 недеља равномерно распоређених током године
- Тешки метали у PM₁₀ (арсен(As), кадмијум(Cd), жива(Hg) и шестовалентни хром(Cr⁶⁺)) (индикативна мерења): 56 (24-часовних) узорака, 8 недеља равномерно распоређених током године
- Укупне таложне материје (UTM)-укупна масена концентрација са анализом тешких метала (цинк (Zn), кадмијум (Cd), и олово (Pb) (наменска мерења): 12 једномесечних узорака

1.2. Мерно место бр.2.: Улица Мајке Јевросиме

- Укупне таложне материје (UTM)-укупна масена концентрација са анализом тешких матала (цинк (Zn), кадмијум (Cd), и олово (Pb) (наменска мерења): 12 једномесечних узорака

1.3. Мерно место бр.3.: Амбуланта

- Укупне суспендоване честице (TSP) -укупна масена концентрација са анализом тешких матала (олово (Pb), арсен (As), кадмијум(Cd), жива (Hg) и никл (Ni)) (наменска мерења): 24 (24-часовна) узорка, равномерно распоређених током године

2. Просторна целина „Крчагово“ (И-индустријски тип), са изграђеним становањем, образовним, здравственим и другим садржајима

2.1. Мерно место бр.4.: Болница

- Укупне таложне материје (UTM)-укупна масена концентрација (наменска мерења): 12 једномесечних узорака

3. Просторна целина „Ужице“ (Г-градски тип),

3.1. Мерно место бр.5.: Омладинска улица - поред аутоматске мерне станице (АМС) која је у надлежности Агенције за заштиту животне средине

- Укупна масена концентрација PM₁₀ и никл и олово у PM₁₀ (индикативна мерења): 56 (24-часовних) узорака, 8 недеља равномерно распоређених током године
- Укупна масена концентрација PM_{2,5} (индикативна мерења): 56 (24-часовних) узорака, 8 недеља равномерно распоређених током године
- Бензен (индикативна мерења) 56 (24-часовних) узорака, 8 недеља равномерно распоређених током године

3.2. Мерно место бр.6.: Библиотека

- Укупне суспендоване честице (TSP) - укупна масена концентрација са анализом тешких матала (олово (Pb), арсен (As), кадмијум(Cd), жива (Hg) и никл (Ni)) (наменска мерења): 24 (24-часовна) узорка, равномерно распоређених током године

4. Просторна целина „Царина“ (Г-градски тип),**4.1. Мерно место бр.7.: Дечји вртић „Полетарац“**

- Укупне таложне материје (УТМ)-укупна масена концентрација (наменска мерења): 12 једномесечних узорака

5. Просторна целина „Турица“ (ПГ-приградски тип),**5.1. Мерно место бр.8.: насеље Сињевац**

- Укупне таложне материје (УТМ)-укупна масена концентрација (наменска мерења): 12 једномесечних узорака

Мерно место	Задужена институција	Просторна целина ГУП-а	Макролокације	Окруз	φ (N) λ (E)	Н (m)	Тип	ЛОКАЛНА МРЕЖА МЕРНИХ СТАНИЦА У УЖИЦУ																			
								Загађујуће материје																			
								SO ₂	NO _x	Чађ	CO	Акролеин	Бензен	УТМ*	УТМ	PM ₁₀ ТМ	PM ₁₀ (Ni, Pb)	PM _{2,5}	TSP*								
1.	Град Ужице-Градска управа за урбанизам, изградњу и имовинско-правне послове	Севојно	Д. вртић "Маслачак"	Златиборски	43,5040 19,5346	38 5	И	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
2.		Севојно	Ул. Мајке Јевросиме		43,5050 19,5358	39 5	И						*														
3.		Севојно	Амбуланта		43,5040 19,5314	39 2	И																			*	
4.		Крчагово	Болница		43,5103 19,5132	42 3	И							*													
5.		Ужице	Омладинска улица		43,5115 19,5035	41 4	Г					*				*		*									
6.		Ужице	Библиотека		43,5129 19,5025	42 8	Г																		*		
7.		Царина	Д. вртић "Полетарац"		43,5129 19,5053	43 3	Г								*												
8.		Турица	Сињевац		43,5113 19,4848	47 0	ПГ							*													

φ(N) - северна географска ширина;

λ(E) - источна географска дужина;

Н(m) - надморска висина;

Г - градски тип, ПГ - приградски тип, И - индустријски тип

*TSP - укупне суспендоване честице са анализом тешких метала (олово (Pb), арсен (As), кадмијум(Cd), жива (Hg) и никл (Ni)),

PM₁₀ ТМ – тешки метали у суспендованим честицама PM₁₀ (арсен(As), кадмијум(Cd), жива(Hg), хром (Cr⁶⁺));

PM₁₀ (Ni, Pb) - укупна масена концентрација PM₁₀ и никл (Ni) и олово (Pb) у PM₁₀

УТМ - укупне таложне материје;

*УТМ – укупне таложне материје са анализом тешких метала (олово(Pb), кадмијум(Cd), цинк(Zn));

PM₁₀ - фракција суспендованих честица (*particulate matter*) која пролази кроз филтер чији су захтеви утврђени у стандарду СРПС ЕН12341, којим је утврђена референтна метода за узимање узорака и мерење PM₁₀ фракције, са ефикасношћу од 50% захвата честица аеродинамичког пречника од 10 μm;

PM_{2,5} - фракција суспендованих честица (*particulate matter*) која пролази кроз филтер чији су захтеви утврђени у стандарду СРПС ЕН14907, којим је утврђена референтна метода за узимање узорака и мерење PM_{2,5} фракције, ефикасност од 50 % захвата честица аеродинамичког пречника од 2,5μm

V Циљ контроле квалитета ваздуха

Систематско мерење загађености ваздуха на територији града обезбеђује:

- праћење нивоа загађености ваздуха у односу на граничне и толерантне вредности нивоа загађујућих материја,
- праћење трендова концентрација по зонама градске територије,
- детекцију повећаних концентрација загађујућих материја,
- процену изложености популације,
- информисање јавности и давање препорука за понашање у епизодама повећаног загађења ваздуха,
- идентификацију извора загађења или ризика,
- анализу утицаја одређених извора загађивања на квалитет ваздуха,
- развој одговарајућих краткорочних акционих планова и планова за управљање квалитетом ваздуха,
- предузимање превентивних мера у сегментима значајним за заштиту ваздуха од загађивања,
- сагледавање утицаја предузетих мера на ниво загађености ваздуха.

VI Извештавање

Према члану 17. Закона о заштити ваздуха, надлежни орган јединице локалне самоуправе, дужан је да податке о квалитету ваздуха добијене контролом квалитета ваздуха из локалне мреже, као и резултате мерења посебне намене, доставља Агенцији за заштиту животне средине до 15. у месецу за претходни месец, а годишњи извештај најкасније 60 дана од дана истека календарске године за претходну годину.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да податке о квалитету ваздуха учини доступним јавности и објави у средствима јавног информисања, електронским медијима, као и на својој web-страници.

У складу са чланом 67. Закона о заштити животне средине надлежни орган обавештава јавност:

1) о квалитету ваздуха, у облику Годишњег извештаја о стању квалитета ваздуха, до 31. јула текуће године за претходну годину, а после 2012. године до 28. фебруара текуће године за претходну годину;

2) о плановима квалитета ваздуха и одлагања на одређено време постизања циљне вредности за азот диоксид или бензен и суспендоване честице PM_{10} , у року од осам дана од дана усвајања;

3) о плановима за достизање циљних вредности у зонама и агломерацијама у којима је дошло до прекорачења циљних вредности, у року од осам дана од дана усвајања.

Годишњи извештај о стању квалитета ваздуха у Републици Србији припрема и објављује Агенција.

Агенција једном месечно објављује извештаје о стању квалитета ваздуха, а на основу података из државне и локалних мрежа.

Подаци о квалитету ваздуха користе се за оцењивање квалитета ваздуха, као и за израду извештаја о стању квалитета ваздуха и саставни су део информационог система о квалитету ваздуха Републике Србије.

Кад се прекорачи концентрација о којој се извештава јавност (граничне и/или циљне вредности) или концентрација поједине загађујуће материје опасне по здравље људи, надлежни орган јединице локалне самоуправе, дужан је да обавести јавност путем радија, телевизије, дневних новина, интернета и/или на други погодан начин.

Јединица локалне самоуправе је обавезна да донесе планове квалитета ваздуха, краткорочне акционе планове и обавештава у случају прекограничног аерозагађења, у случајевима прописаним Законом о заштити ваздуха (члан 31., 33. и 36. Закона о заштити ваздуха).

Члан 2.

Овај Програм објавити у „Службеном листу града Ужица“.

ГРАД УЖИЦЕ

ГРАДСКО ВЕЋЕ

III број 503-27/11, 9. мај 2011. године

**ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ
ГРАДСКОГ ВЕЋА**
Др Владимир Гордић, с.р.

САДРЖАЈ БРОЈ 7/11

Ред. број		Страна
38.	Програм заштите и унапређења животне средине града Ужица за 2011. годину.....	29
39.	Програм контроле квалитета ваздуха на територији града Ужица за 2011. годину.....	33